

DIGITÁLIS MENTŐÖV

GINOP-5.3.5-18-2018-00025

Szakmai összefoglaló a projekt eredményeiről

Megbízó: Magyar Dunai Kikötők Szövetsége

Készítette: Ex Ante

Tanácsadó Iroda

2021. augusztus 31.

SZÉCHENYI 2020

2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

1. A projekt rövid bemutatása.....	3
2. Elemzések, kutatások	3
3. Képzési igények felmérése, átfogó kompetenciafelmérés (pilot projekt)	4
4. Kikötői munkavállalók és digitális mentorok képzése (pilot projekt).....	4
5. KPI rendszer kidolgozása és bevezetése	5
6. Szakmai rendezvények megvalósítása	6
7. Ágazati HR stratégia	7

1. A projekt rövid bemutatása

A kikötői logisztikában, más ágazatokhoz hasonlóan, egyre fontosabb tényező lett a megfelelő munkaerővel való ellátottság mind az itt dolgozók számát, mind a munkatársak szakmai felkészültségét, kompetenciáit tekintve. A kikötők versenyképességének megőrzése érdekében elkerülhetetlen a szakmai tudás folyamatos fejlesztése és a felkészülés az egyre újabb technológiai kihívások és lehetőségek kezelésére.

A **Digitális mentőöv** című projekt a Magyar Dunai Kikötők Szövetsége és az Ecotech Műszaki és Felnőttképzési Nonprofit Zrt. konzorciumában valósult meg 2020. március 1. és 2021. augusztus 31. időszakban, 18 hónap alatt.

A konzorcium célja az volt, hogy a megvalósított fejlesztésekkel hozzájáruljon a kikötői logisztikai ágazat munkáltatóinak és munkavállalóinak technológiai fejlődéshez való alkalmazkodó-képességének növeléséhez, valamint konkrét megoldásokat, javaslatokat dolgozzon ki az ágazat munkaerőpiaci kihívásaira. A szakmai feladatok tapasztalt külső szakértők és magasan képzett, a digitalizációban jártas oktatók bevonásával kerültek megvalósításra.

Az alábbiakban a megvalósult projekt eseményeket és azok eredményeit foglaljuk össze.

2. Elemzések, kutatások

A projekt átfogó elemzéssel, kutatási munkával indult, amely több lépésben valósult meg.

A konzorcium külső szakértői elsőként megvizsgálták az ágazatban a munkavégzés során alkalmazható technológiai megoldások körét, összevetve a meglévő munkakörökkel, hogy ezek alapján előrejelezze a jövőben várható munkaköröket, valamint az ezek ellátásához szükséges kompetenciákat. A felmérés és elemzés fókuszában a **technológiai változások, nemzetközi trendek**, hasonló ágazatokban használt, **adaptálható megoldások** álltak. A kutatás során elsősorban olyan technológiák keresésén volt a fókusz, amelyek az aktuális munkafolyamatokat segíteni tudják.

A munkakörök és lehetséges technológiák elemzésére és a jövőbeli munkakörök előrejelzésére alapozva, a szakértők **megoldási javaslatokat** dolgoztak ki a kiválasztott tagszervezetek számára a **munkafolyamatok átszervezésének lehetőségeire**, az egyes folyamatok technológiával való helyettesíthetőségére vonatkozóan, megvizsgálva a cégek közötti hasonlóságokat, bemutatva az ágazati szinten alkalmazható technológiákat és azok sajátosságait.

10 közép-magyarországi régió kivül tevékenykedő kikötői munkáltató került bevonásra a projektbe, melyek mindegyike válaszolt egy **digitalizációs helyzetképet felmérő online kérdőív**re, majd a vezetőkkel készült egy-egy **személyes interjú**. Mindezek eredménye feldolgozásra került az elkészült tanulmányokban.

3. Képzési igények felmérése, átfogó kompetenciafelmérés (pilot projekt)

Az elemzések és a munkáltatók helyzetének felmérését követően vette kezdetét a kísérleti (pilot) projekt, amely az **ágazatban dolgozók átfogó kompetenciafelmérésével** kezdődött. A vizsgálat során 150 kérdőív került kiosztásra, amelyből 127 megkérdezett küldött vissza értékelhető kérdőívet, melynek 24%-a nő, 76 %-a férfi.

Kiderült a felmérésből, hogy informatikai felkészültségben, internethasználati szokásokban, a digitalizációhoz kapcsolódó fogalmak és különféle informatikai megoldások ismeretét tekintve a vezetők és a beosztottak csoportja teljesen eltérő szinten mozog. Az érzelmi intelligenciánál látható eltérések is arra engednek következtetni, hogy a vezetők nyitottabbak a újításokra, könnyebben alkalmazkodnak a változásokhoz. Éppen ezért a digitális kompetenciák kialakítását célzó képzéseknél szükségszerűen el kell különíteni ezt a két csoportot és eltérő tematikával kell megkezdni a fejlesztéseket. A kísérleti projekt során a konzorcium a munkavállalók (beosztottak) fejlesztésére helyezte az elsődleges fókuszot, ahol nagyobb elmaradás tapasztalható a digitalizáció terén.

4. Kikötői munkavállalók és digitális mentorok képzése (pilot projekt)

A kutatások és az átfogó kompetenciafelmérés eredményeiből építkezve, a konzorcium egy digitális kompetenciákat fejlesztő tananyag kidolgozásával és két munkavállalói képzési alkalom megszervezésével támogatta az ágazat munkáltatóit a felkészülésben, felzárkózásban.

A 25 tanórás képzés összesen 4 elméleti modulból áll, melyek az alábbiak:

- A digitális kompetenciák értelmezése
- Az IKT eszközök és rendszerek alkalmazása a vállalati működésben
- IKT rendszerek a folyami kikötői logisztika területén
- IT biztonság

2 képzés valósult meg a projekt során, 2021 május és június-július hónapjában, a májusi képzés személyesen, míg a nyári képzés személyes jelenléttel zajlott. A tapasztalatokból tanulva, azokat beépítve, a második alkalom három külön nappól állt a korábbi egymás utáni három nap helyett.

A kísérleti (pilot) projekt következő lépéseként a fenti képzésből egy olyan **online tananyag** (oktatói segédanyag) került kidolgozásra, amely lehetővé teszi a vállalkozások számára a „házon belüli” **digitális kompetenciafejlesztést és szemléletformálást**, belső mentorok segítségével. A belső mentorok (digitális mentorok) felkészítése 2021. július 19-én valósult meg, online formában. A kidolgozott online tananyagot a konzorcium az ágazati munkáltatók számára elérhetővé tette.

5. KPI rendszer kidolgozása és bevezetése

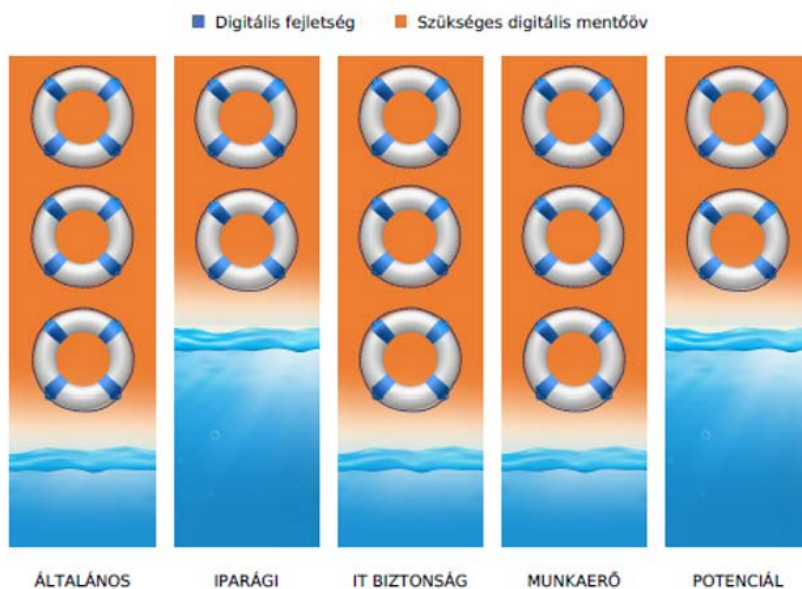
A digitális kompetenciafelmérésből és a nemzetközi technológiai trendekből kiindulva a konzorcium kidolgozott egy fejlesztési és disszeminációs célokat is szolgáló **KPI rendszert (mérőeszközt)**, amely lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy saját magukat felmérjék és beazonosítsák digitális alkalmazkodóképességük, fejlettségük szintjét. A rendszer lényegében egy önállóan használható programozott Excelt, kiegészítve egy módszertani segédlettel, kitöltési útmutatóval, referencia-értékekkel. A KPI rendszert ugyancsak külső szakértők bevonásával, a pilot projektben kidolgozott képzési programmal összhangban, annak témaköreit beépítve dolgozta ki a konzorcium.

Az önállóan használható mérőeszköz **öt dimenzióban** ad reális képet a munkáltató digitális felkészültségéről:

- Általános szervezeti digitalizáció
- Iparágspecifikus digitalizáció
- IT biztonság
- Humán erőforrás digitális kompetenciái
- Digitális potenciál

A KPI rendszer az eredeti Excel formájából elektronikus formát öltött, és egy programozott online kérdőív formájában érhető el a Kikötőszövetség [honlapján](#). A kérdőívet bármely ágazati munkáltató bármikor kitöltheti, és ezzel felmérheti jelenlegi felkészültségének szintjét digitalizáció szempontjából. Az eredményről egy pdfben letölthető összefoglaló riportot generál a rendszer, amely a grafikus ábrázoláson túl, az eredmények függvényében konkrét fejlesztési javaslatokat is tartalmaz.

KIKÖTŐÜZEMELTETŐ DIGITÁLISFEJLETSGÉNEK SZINTJE

1. ábra: A kikötőüzemeltető digitális fejlettségi szintjének grafikus ábrázolása

6. Szakmai rendezvények megvalósítása

A projekt során két szakmai rendezvényt valósított meg a konzorcium, online formában.

A 2021. június 2-án megrendezett **szakmai workshop** célja az volt, hogy a projekt keretében készülő Ágazati HR stratégia tervezett tartalmát, főbb irányait megismerhessék a résztvevők, és lehetőséget biztosítson a kapcsolódó észrevételek, ötletek megfogalmazására. A workshopon az ágazati munkáltatókon túl más szakmai szervezetek, képzőintézmények és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara is képviseltette magát, összesen 22-en vettek részt.

A 2021. június 29-én megrendezett **szemléletformáló konferencia** célja, hogy minél több érintetthez eljuttassa a projekt eredményeit, és támogassa a szemléletformálást a digitalizációs trendek irányába. A félnapos konferencia a kikötői és logisztikai ágazat digitalizációját, illetve annak munkaerőpiaci vonatkozásait érintő témaköröket ölelt fel, és a kikötői logisztikai ágazatban tevékenykedő munkáltatók, képzőintézmények, ágazati döntéshozók és egyéb érintettek részvételével (összesen 57 fő) valósult meg.

7. Ágazati HR stratégia

A projekt során megvalósított kutatások, módszertani fejlesztések során kirajzolódtak olyan trendszerű problémák, amelyeket érdemes az oktatási rendszer szintjén is kommunikálni – például milyen technológiai ismeretekre, „soft skillek”-re lesz szükség az ágazatban a jövőben. Ezek alapján, kiegészítve az oktatási intézmények bevonásával szervezett workshop eredményeivel egy ajánlás készült a magyar oktatás és a döntéshozók részére, **Ágazati HR stratégia** formájában.

A stratégia megfogalmaz fejlesztési irányokat a feltárt képzési igények mentén a szemléletformálásra, a vezetők képzésére, valamint a szellemi és a fizikai munkavállalók továbbképzésére vonatkozóan. Ajánlásokat fogalmaz meg továbbá az ágazatot érintő szakképzési rendszerek összehangolásának, egyszerűsítésének és átjárhatóságának biztosítása érdekében.

A stratégia rövid távú céljai:

1. Általános szemléletformálás a kikötői munkavállalók körében, a digitalizációval kapcsolatos ellenállás csökkentése
2. Digitális felkészültség önértékelése, fejlesztési irányok meghatározása a KPI rendszer segítségével
3. Belső képzések megvalósítása az ágazatban a digitális mentorok közreműködésével
4. Javaslatcsomag benyújtása a döntéshozók felé az ágazatot érintő szakképzés rendszerének finomhangolására vonatkozóan

A stratégia hosszú távú céljai:

1. A kikötő üzemeltető képzés funkciójának bővítése, presztízsének emelése
2. A hiányzó képzésekre más logisztikai ágazatokkal és képző intézményekkel együttműködve célzott képzési programok kidolgozása
3. A kikötő logisztikai, hajózási ismeretek beintegrálása a meglévő szakképzési rendszerbe

Az Ágazati HR stratégia, ahogyan a projekt további eredménytermékei is, a kikötőszövetség honlapján, [a projekt aloldalán](#) elérhetők.